

PARAISTEN BYSKÄRIN SUUNNITTELU- ALUEEN LISÄOSAN LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS 2020

Tontin rantaviiva on kallioista ja niukkkakasvuista

1. Johdanto

Antero Saarto tilasi syksyllä 2018 Suomen Luontotieto Oy:ltä Paraisten Byskärin saarelle sijoittuvan alueen luontoarvojen perusselvityksen. Keväällä 2020 suunnittelualue laajeni siten, että saaren eteläosassa sijaitseva rakennettu tontti otettiin mukaan alueeseen. Selvitys liittyy hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut Antero Saarto ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996/1096, 29§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelemat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppejä (Raunio ym. 2008) koskevan tarkastelun. Inventointi toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti. Alueelle tehtiin maastokäynti 30.5.2020.

Selvityksestä vastasi FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala. Selvityksessä käytetyn karttamateriaalin luovutti tilaaja käyttöömmme. Ennen maastoinventointia selvitettiin onko alueelta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Kansallisessa uhanalaisrekisterissä ei ole havaintoja uhanalaisesta lajistosta suunnittelualueella. Saaren länsiosassa, suunnittelualueen ulkopuolella, on tunnettu perinnebiotooppi (Byskärin niitty), jota on hoidettu niittämällä laidunnuksen loputtua. Tällä alueella on aiemmin kasvanut mm. ketonoidanlukkua (*Botrychium lunaria*) ja hinaa (*Danthonia decumbens*).

Yleiskuva tontin pohjoisreunasta

3. Tutkimusalue

Tutkimusalue sijaitsee Byskärin saaren itäosassa ja se käsittää aiemmasta selvityksestä poissääneen rakennetun tontin. Byskärin saari sijaitsee välisaariston reunalla Gullkronan selän alueella ja sen lounaispuolella on laaja avoin ja niukkasaarinen Haradskärdin merialue. Saaren vakituinen asutus on loppunut parikymmentä vuotta sitten.

Kasvimaantieteellisesti alue kuuluu hemiboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen, jota myös tammivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle alueelle ovat tyypillisiä jalopuulehdot ja runsaslajiset niityt. Selvitysalueella ei jalopuulehtoja kuitenkaan ole ja koko rakennettu tontti on kallioista kangasmetsää ja avokalliota.

4. Tulokset

4.1 Alueen yleiskuvaus ja luontotyytit

Saaren eteläosassa sijaitsevalla tontilla on kesämökki ja piharakennus, joiden ympäristössä maasto on melko kulunutta ja alue on pihapiiriä. Tontin itä- ja pohjoisreunassa kasvaa hieman runsaammin mäntyjä (*Pinus sylvestris*), mutta erityisen vanhaa puustoa ei alueella ole. Puustoisilla kohdilla metsätyyppi on hyvin karua kanervatyypin kangasta ja aluskasvillisuuden valtalajisto koostuu kanervasta (*Calluna vulgaris*), puolukasta (*Vaccinium vitis-idaea*) ja metsälauhasta (*Deschampsia flexuosa*). Pensaskerroksessa kasvaa yksittäisiä katajia (*Juniperus communis*). Tontin eteläosa on hyvin niukkapuustoista kallioaluetta, jossa avokalliot ovat karuja, eikä laajempia kallioketoja esiinny alueella. Kallioketojen lajeista alueella kasvaa niukkana ruoholaukkaa (*Allium schoenoprasum*), ahosuolaheinää (*Rumex acetosella*) ja keto-orvokkia (*Viola tricolor*). Tontin rantaviiva on kallioista ja kivikkoista ja rantakasvillisuuden vyöhykkeisyyttä ei ole näkyvässä. Rantavyöhykkeen lajisto on niukkaa ja se koostuu tavanomaisesta lajistosta, kuten ruokohelvestä (*Phalaris arundinacea*), rönsyröllistä (*Agrostis stolonifera*), meripunanadasta (*Festuca rubra arenaria*) sekä suolavihvilästä (*Juncus gerardii*). Rantavyöhyke on melko kapea ja useissa kohdin rantakallio päättyy suoraan avoveteen.

4.2 Alueen pesimälinnusto

Tontin alueen pesimälinnusto on hyvin niukkaa, eikä alueella ollut esim. haahkojen pesiä. Tontin pesimälinnustoon kuuluu peippo ja västäräkki. Lokki tai tiirayhdyskuntia ei saarella ole. Saaren eteläpuoleisella merialueella on useita lintuluotoja.

5. Yhteenveto

Tutkimusalueella ei ole Luonnonsuojelulain 29 § mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, eikä Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä. Alueella ei myöskään ole uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppejä (Raunio ym. 2008). Saaren tällä puolella ei ole perinnemaisemakohteita eikä perinnebiotooppeja, eikä alueella ole myöskään laajempia kallioketoja. Saarella ei ole merikotkan pesää, mutta alue kuuluu merikotkan saalistusreviiriin. Saaren eteläpuoleisella merialueella on useita lintuluotoja ja mm. tiirakolonia. Alueella ei ole viitasammakoille sopivia kutupaikkoja eikä saarella ole myöskään lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja, kuten syviä louhikoita tai luolia. Jo rakennetun tontin luontoarvot ovat niukat eikä tontin mahdollinen uudis/lisärakentaminen uhkaa merkittäviä luontoarvoja ja se on mahdollista toteuttaa vähäisin luontovaurioin.

Mökin ympäristössä maapohja on kulunut

6. Lähteet ja kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lappalainen, M. 2002: Lepakot. Salaperäiset nahkasiivet. Tammi
- Lehtomaa, Leena 2000:Varsinais-Suomen perinnemaisemat. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 429 s.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu (No 4). 142 s. BirdLife Suomi. Suomen ympäristökeskus
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Saario, Tapio 1998: Varsinais-Suomen ja Satakunnan luontoselvitykset. Bibliografia. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 96 s.
- Silkkilä, O. & Koskinen, A. 1990. Lounais-Suomen kulttuurikasvistora. Tammi, Helsinki.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Väisänen, R.A., Lammi, E., Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. – Otavan Kirjapaino, Keuruu. ISBN 951-1-12663-6.
- Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä.
www.karttapaikka.fi
www.ymparisto.fi

7. Liitteet

Karttaliite 1. Tutkimusalue.

